

PIERWSZA POMOC W OPARZENIACH

NDN- BHP JACEK LICHMAN

OPARZENIA

To działanie na organizm człowieka zewnętrznych czynników uszkadzających. Ze względu na rodzaj czynnika uszkadzającego oparzenia dzielą się na :

Termiczne suche, spowodowane np. płomieniem, urządzeniami gospodarstwa domowego (piecyki, żelazka, grzałki)

Termiczne mokre, gorąca woda, para wodna, olej gorący, parafina, wosk

Chemiczne płynne – kwasy, zasady

Chemiczne suche – proszki (cement , wapno)

OPARZENIA

- Oparzenie termiczne to uszkodzenie ciała - zmiany powłok skórnych lub tkanek wewnętrznych, których przyczyną jest **działanie wysokiej temperatury**. Źródłem oparzenia termicznego są najczęściej: gorące płyny - mleko, woda, zupa, para wodna - czajniki, garnki; bezpośredni kontakt z rozgrzanym przedmiotem - żelazko, grzejnik, grzałka, pogrzebacz, fajerka, pokrywka; lub rzadziej bezpośredni kontakt z płomieniem.

OPARZENIA

Elektryczne
niskonapięciowe

wysokonapięciowe

Popromienne słoneczne

Popromienne jonizujące

(np. promieniowanie
rentgenowskie)

- **Oparzenia elektryczne** – powstają w wyniku przepływu prądu elektrycznego przez ciało. Źródłem prądu może być domowa lub przemysłowa instalacja elektryczna, piorun

- **Oparzenia radiacyjne** – są wynikiem działania promieniowania np. słonecznego lub radioaktywnego. Mogą objawić się bezpośrednio po napromieniowaniu lub z opóźnieniem.

OPARZENIA

- Rozległe oparzenia termiczne są stanami bezpośredniego zagrożenia życia. Dochodzi do zwiększenia przepuszczalności naczyń włosowatych w wyniku których dochodzi do ucieczki wody, białek, elektrolitów do przestrzeni pozanaczyniowej. Rozwija się wstrząs hipowolemiczny, osłabienie układu odpornościowego, niewydolność nerek

OPARZENIA

Rokowanie i leczenie oparzeń uwarunkowane jest przede wszystkim trzema czynnikami:

Rozległością oparzenia - każde oparzenie powyżej 15% powierzchni ciała u dorosłego i powyżej 5% powierzchni ciała u dziecka i osób powyżej 65rż jest oparzeniem ciężkim, stanowi zagrożenie życia i wymaga hospitalizacji

Głębokością oparzenia od I stopnia powierzchowne do III stopnia pełna grubość skóry

Wiekem oparzonego

Oparzenia ciężkie to również oparzenie okolic głowy (twarz, oczy) dróg oddechowych, krocza (genitalia i okolice odbytu) Są to tzw. okolice wstrząsorodne

OPARZENIA

Rozległość oparzeń

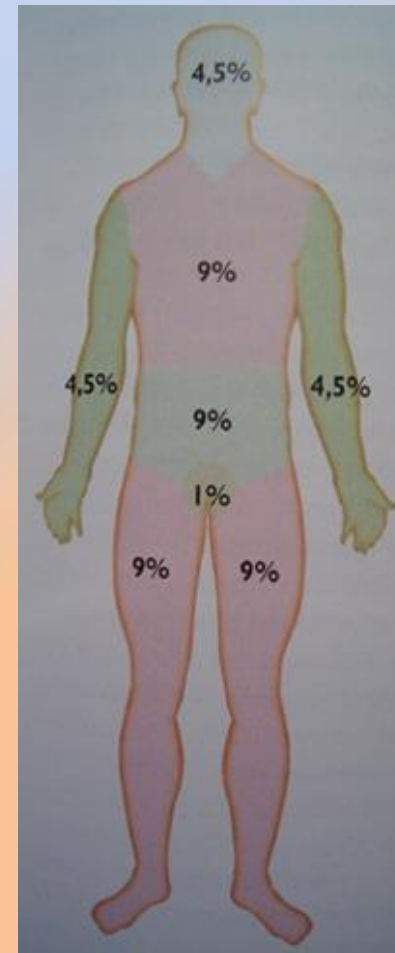
Reguła dziewiątek Wallace'a

- Reguła ta służy do orientacyjnego określenia oparzonej powierzchni ciała. Powierzchnia głowy, każdej z kończyn górnych stanowi 9% powierzchni ciała. Powierzchnia przednia tułowia to 18% (9% powierzchnia brzucha oraz 9% powierzchnia klatki piersiowej). Powierzchnia tylna tułowia stanowi również 18% powierzchni ciała. Powierzchnia każdej kończyny dolnej to odpowiednio 18%. Powierzchnia krocza 1%.

OPARZENIA

Reguła dziewiątek u dorosłych

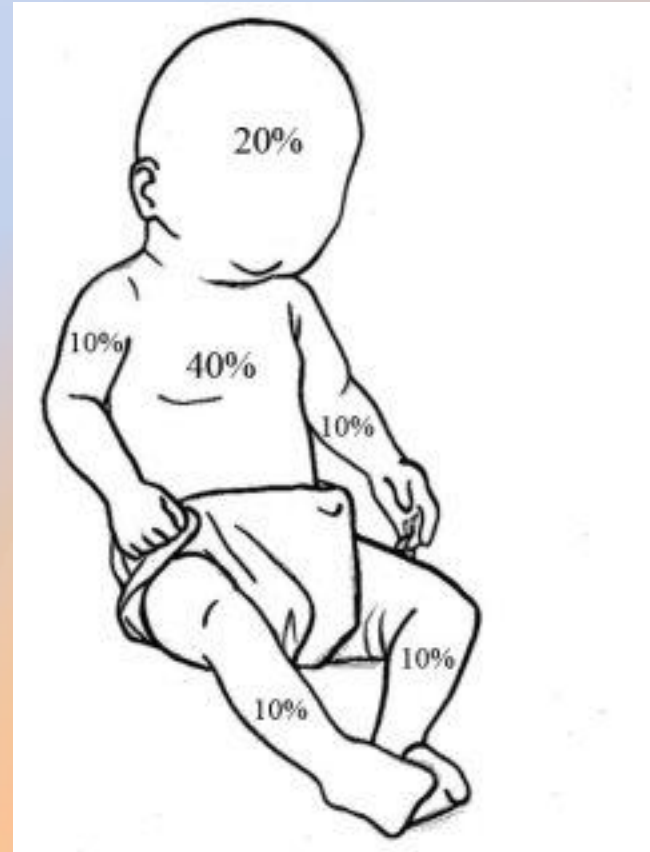
- 9 % głowa.
- 9 % każda kończyna górna.
- 18 % przód tułowia.
- 18 % tył tułowia.
- 18 % każda kończyna dolna.
- 1 % okolica krocza.

OPARZENIA

Reguła piątek u dzieci i niemowląt:

- Reguła piątek – reguła ta używana jest do oceny rozległości oparzeń u niemowląt; według tej reguły:
- głowa stanowi 20% powierzchni ciała,
- tułów – przód 20% i tył 20%,
- kończyny – po 10% na każdą z 4 kończyn.

OPARZENIA

Stopień oparzenia zależy od głębokości uszkodzonej powierzchni ciała

I STOPIEŃ uszkodzenie naskórka charakteryzuje się piekącym bólem i zaczerwienieniem skóry, towarzyszy mu obrzęk

OPARZENIE I STOPNIA

OPARZENIE II STOPNIA

II STOPIEŃ uszkodzenie naskórka i skóry właściwej; powierzchnia pokryta jest pęcherzami wypełnionymi płynem, towarzyszą temu ból, zaczerwienienie i obrzęk

OPARZENIE II STOPNIA

OPARZENIE III STOPNIA

III STOPIEŃ uszkodzenie naskórka, skóry właściwej, tkanki podskórnej i tkanek głębokich(nerwów, naczyń krwionośnych, kości.) Skóra może być sucha, blada lub zwęglona, poparzony może nie odczuwać bólu (naruszone zakończenia nerwów)

OPARZENIE III STOPNIA

OPARZENIA

 **OBJAWY OPARZENIA
GÓRNYCH DRÓG
ODDECHOWYCH** DURMG

- Oparzenia twarzy
- Oparzenie brwi lub włosów w nosie
- Oparzenia ust
- Sadza w ślinie
- Przebywanie w płonącym zamkniętym pomieszczeniu

 **OPARZENIE WARG I SADZA W
USTACH**

31

PIERWSZA POMOC W OPARZENIACH

- Ocenic sytuację: sprawdzić jaka okolica ciała została oparzona, jak duży jest obszar oparzenia oraz jego stopień, jaki czynnik spowodował uraz
- Zdjąć lub przeciąć ostrożnie rękawy i ciasne części garderoby – nie zdejmować tych, które wniknęły (przylepiły się) do rany oparzeniowej
- Zdjąć pierścionki, obrączkę, - powstający obrzęk może doprowadzić do niedokrwienia palców
- Ocenic stan ogólny poszkodowanego i wezwać pomoc specjalistyczną

PIERWSZA POMOC W OPARZENIACH

**Jak najszybciej przystąpić do
oziębiania oparzonej okolicy !!!**

Schładzanie zimną wodą oparzonej powierzchni przez kilkanaście minut , (woda odbiera oparzonej skórze ciepło, działa przeciwobrzękowo a ponadto uśmierza ból). Należy pamiętać, że woda powinna być czysta i mieć temperaturę ok. 20⁰.C.

- Przy oparzeniach w obrębie jamy ustnej i gardła uszkodzony powinien płukać gardło zimną wodą albo ssać kawałki lodu.

PIERWSZA POMOC W OPARZENIACH

- Ranę oparzeniową przykryć jałowym suchym opatrunkiem lub opatrunkiem chłodzącym np. hydrożelowym w przypadku braku opatrunku zastosować czysty ręcznik, gazę chustę i luźno zabandażować ranę
- Jeżeli oparzenie dotyczy kończyn górnych lub dolnych, powinno się je unieść do góry, czynność ta zmniejsza ból i obrzęk

PIERWSZA POMOC W OPARZENIACH

Zapewnienie dalszej opieki polega na :

- Podanie leków przeciw bólowych – jest to postępowanie specyficzne dla oparzenia
- Jeżeli poszkodowany jest przytomny należy podać płyny doustne (herbata, woda)
- Ułożyć pacjenta w wygodnej dla niego pozycji
- Przekazać pacjenta zespołowi ratownictwa medycznego

PIERWSZA POMOC W OPARZENIACH

OPARZENIE TERMICZNE DRÓG ODDECHOWYCH- należą do ciężkich obrażeń, ponieważ ich następstwa mogą prowadzić do bezpośredniego zagrożenia życia

Jeżeli pacjent znajduje się nadal w zadymionym i przegrzonym pomieszczeniu, należy natychmiast wyprowadzić lub wynieść go na świeże powietrze. Wezwać pogotowie ratunkowe, starać się aby pacjent znalazł się jak najszybciej w szpitalu. Istnieje duże prawdopodobieństwo wystąpienia obrzęku w drogach oddechowych i pogorszenia się stanu pacjenta z uwagi na trudności w oddychaniu.

PIERWSZA POMOC W OPARZENIACH

CZEGO NIE WOLNO

Nie wolno przebijać pęcherzy – chronią ranę

Nie wolno usuwać uszkodzonej skóry-niebezpieczeństwo pogłębienia urazu

Nie powinno się dmuchać na ranę - niebezpieczeństwo zainfekowania rany

Nie stosować kremów, zasypek, kolorowych środków dezynfekcyjnych

Nie wolno zakładać bezpośrednio na ranę, lepjących się i strzępiących się opatrunków (wata, lignina, plaster)

OPARZENIA CHEMICZNE

- **OPARZENIA CHEMICZNE:**

- Są one następstwem działania na skórę stężonych kwasów, zasad oraz soli i innych substancji chemicznych. Głębokość i wielkość uszkodzeń zależy od rodzaju substancji, jej stężenia i czasu działania. Dodatkowo niektóre substancje chemiczne jak: **fenol, sole rtęci**, mogą wchłaniać się do organizmu, powodując ogólne zatrucie. Po oparzeniu substancją o charakterze zasadowym tworzy się martwica rozpuszczalna, a po oparzeniu kwasem tworzy się suchy strup martwiczy. W zależności od drogi zażycia substancji chemicznej, dodatkowym zagrożeniem jest upośledzenie oddychania w następstwie uszkodzenia wejścia do krtani i górnego odcinka dróg oddechowych (wskutek działania wzięwnych par) czy perforacja ściany żołądka do której dochodzi w wyniku spożycia substancji.

OPARZENIA CHEMICZNE

Oparzenia chemiczne – spowodowane są przez kontakt ze stężonymi kwasami, zasadami lub pewnymi związkami organicznymi (np. fenolami), które mogą występować nie tylko w postaci płynnej ale również stałej lub gazowej.

OPARZENIA CHEMICZNE

ZASADY POSTĘPOWANIA PRZY OPARZENIACH CHEMICZNYCH:

Należy ocenić bezpieczeństwo swoje i poszkodowanego

W pierwszej kolejności należy usunąć skażoną odzież używając rękawic ochronnych.

Usunąć substancję żrącą np. przy użyciu szczoteczki, kawałka tkaniny

Dokładnie przemyć miejsce oparzone dużą ilością bieżącej, chłodnej wody.
Splukiwać około 20 min.

Uwaga! *Przy oparzeniu wapnem palonym (niegaszonym) nie wolno od razu przemywać wodą! W takim przypadku wapno należy najpierw usunąć mechanicznie (zetrzeć), a dopiero później wyplukać wodą.*

Założyć jałowy opatrunek na ranę.

Jeśli jest to możliwe należy zabezpieczyć opakowanie po środku żrącym.

W przypadku połknięcia substancji żrącej nie należy prowokować wymiotów, mogą spowodować ponownie oparzenie przełyku, gardła i jamy ustnej

W przypadku oparzeń chemicznych konieczna jest konsultacja lekarska.

OPARZENIA CHEMICZNE

Oparzenia chemiczne błon śluzowych

Dochodzi do nich najczęściej w wyniku pomyłki, nieprzestrzegania przepisów BHP, lekkomyślności lub w celach samobójczych

Spożycie substancji żrącej może doprowadzić do poważnych poparzeń jamy ustnej, gardła, przełyku, żołądka

Pacjentowi przytomnemu należy podawać duże ilości płynów do picia – rozcieńczy to przyjętą substancję

Pacjentowi z zaburzeniami świadomości nie wolno podawać nic do picia, ułożyć na płaskim podłożu, niezwłocznie wezwać ekipę ratunkową.

Nie wolno prowokować wymiotów

OPARZENIA GAŁKI OCZNEJ

światłowstręt,
uporczywe łzawienie,
pogorszenie ostrości
wzroku,
kurcz i obrzęk powiek,
oparzenia skóry wokół oczu
zaczerwienienie oczu,
zmętnienie rogówki,
zblednięcie spojówki.

OPARZENIE OKA PIERWSZA POMOC

- W przypadku oparzeń gałki ocznej najważniejsza jest jak najszybsza interwencja. Szybka pomoc może mieć decydujące znaczenie co do zachowania zdolności widzenia oraz decyduje o dalszych rokowaniach. Kiedy dochodzi do oparzenia chemicznego, trzeba wyplukać toksyczną substancję z oka, czyli obficie przemywać oko roztworem soli fizjologicznej lub zwykłą wodą przez przynajmniej pół godziny.

OPARZENIE OKA PIERWSZA POMOC

OPARZENIE OKA PIERWSZA POMOC

- Kiedy do oka dostała się zaprawa murarska lub suche wapno, należy odchylić powieki osoby poszkodowanej i za pomocą wacika albo patyczka do uszu usunąć zalegające w kącikach oczu oraz pod powiekami pozostałości substancji drażniącej.

OPARZENIE GAŁKI OCZNEJ

Każde oparzenie oka musi być jak najszybciej ocenione przez lekarza okulistę

NIE WOLNO stosować żadnych kropli ani maści okulistycznych bez wcześniejszej wizyty u lekarza

- Dziękuję za uwagę